

KOMUNALNO PREDUZEĆE
„DIMNIČAR“ A.D.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2016. GODINU

1. Opšte informacije

Komunalno preduzeće "Dimničar" a.d. /u daljem tekstu: Društvo/ sa sedištem u ul. Deligradskoj 26, Beograd, je akcionarsko društvo, osnovano 1948. godine kao društvo u društvenoj svojini. Od 24.05.2002.g. Preduzeće posluje kao akcionarsko društvo. Promena pravnog statusa je registrovana kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br.1-918-00.

Osnovna delatnost kojom se Društvo bavi je usluge ostalog čišćenja zgrada i opreme 8122

Matični broj Društva je 07037899 PIB 100124790

Na dan 31.12. 2016. godine Društvo je imalo 81 zaposlenih .

U 2012. /17.09.2012./Godini preduzeće je postiglo dogovor o kupovini preduzeće BIODIZEL CO DOO. Matični broj 20591552, PIB 106389603, Sa sedištem u Boleču a od 08.03.2013.. izvršena promena sedišta na adresu, Deligradska 26, Beograd.

13.02.2013. Preduzeće je postalo 100% vlasnik preduzeća REMONT-ELEKTRO DOO, sa sedištem u Beogradu, Kej oslobođenja 11/26, MB 17092618, PIB101539279.

13.08.2015. Preduzeće REMONT-ELEKTRO d.o.o je u likvidaciji

2. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

- 1 Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija, koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – "Prikazivanje finansijskih izveštaja."
- 2 Greške iz prethodnih godina se nisu odrazile na finansijske izveštaje za 2016. godinu, već su evidentirane kao korekcije početnog stanja nerasporedene dobiti-nerasporedenog dobitka/gubitka

2. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

2.1. Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Funkcionalna valuta, odnosno izveštajna valuta Društva je dinar, a izveštaji su prikazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naglašeno.

(b) Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunata su na njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja koje nisu izmirene do kraja godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi odnosno rashodi. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale pri izmirivanju obaveza ili naplati potraživanja u toku godine po kursu važećem na dan poslovne promene, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijskih prihodi odnosno rashodi.

(c) Stalnost poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. Navedena pretpostavka je bazirana na sledecim cinjenicama: Društvo je proteklom periodu ostvarilo pozitivne rezultate i imalo solidnu likvidnost.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1. Stalna imovina

(a) Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.1. Stalna imovina (nastavak)

Nematerijalna ulaganja se nakon početnog priznavanja iskazuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja. Na kraju poslovne godine preispituje se korisni vek trajanja svakog nematerijalnog ulaganja.

Amortizacija se vrši proporcionalnom metodom u toku korisnog veka upotrebe.

U pogledu utvrđivanja i računovodstvenog evidentiranja obezvređenja nematerijalnog ulaganja, primenjuje se MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedina nematerijalna ulaganja su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije (prilagoditi)
Licence i aplikacioni programi	25%
Ulaganja u razvoj	33,33%

(v) Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadno vrednovanje nekretnina vrši se po dopuštenom alternativnom postupku, koji je predviđen u MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu obezvređivanja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava proporcionalnom metodom tokom procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava. Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini poštena, odnosno nabavna vrednost umanjena za preostalu vrednost ukoliko postoji.

Korisni vek trajanja svake pojedinačne nekretnine, postrojenja i opreme preispituje se periodično.

Na kraju poslovne godine procenjuje se da li su nekretnine, postrojenja i oprema obezvređeni u skladu sa MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedine grupe nekretnina, postrojenja i opreme su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije (prilagoditi)
Gradevinski objekti	2,5%
Oprema	5 – 20%
Vozila	14,3 – 15,5%
Nameštaj	10 – 12,5%
Ostala oprema	33,33 – 50%

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.1. Stalna imovina (nastavak)

Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, dati dugoročni krediti zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Početno priznavanje, kao i naknadno vrednovanje dugoročnih finansijskih plasmana vrši se po metodu nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. U bilansu uspeha iskazuje se prihod od ulaganja samo u onoj meri u kojoj Društvo primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana sticanja. Deo iz raspodele koji se primi u iznosu koji je veći od takvog dobitka smatra se povraćajem investicije i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrednosti investicije.

Početno priznavanje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća vrši se po nabavnoj vrednosti koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Naknadno merenje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća se vrši po diskontovanoj amortizovanoj vrednosti. Vlasničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju naknadno se vrednuju po poštnim tržišnim vrednostima u korist ili na teret sopstvenog kapitala.

Gubici po osnovu ulaganja u zavisna, povezana i druga pravna lica procenjuju se na datum sastavljanja finansijskih izveštaja, u skladu sa MRS 36 i priznaju se kao rashod u bilansu uspeha.

Početno priznavanje i naknadno vrednovanje datih dugoročnih kredita vrši se po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznavanje.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.2. Obrtna imovina

Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ulazne cene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.2. Obrtna imovina (nastavak)

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji. Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj. tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

(v) *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročni finansijski plasmani priznaju se na osnovu računovodstvenog dokumenta na osnovu koga nastaje dužničko – poverilački odnos. Ako se vrednost u dokumentu iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili rashoda.

Otpis kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis u celini ili delimično vrši direktnim otpisivanjem.

Indirektan otpis se utvrđuje za sva potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo najmanje 60 dana, pri čemu se ima u vidu starost potraživanja, ekonomski položaj i solventnost dužnika kao i nemogućnost naplate redovnim putem.

Indirektan otpis vrši se na osnovu odluke Odbora direktora društva, dok predloge za otpis u toku godine daju šefovi organizacionih jedinica, a na kraju godine centralna popisna komisija.

(g) *Gotovina i gotovinski ekvivalenti*

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po videnju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu.

Prekoračenja po tekućem računu klasifikovana su kao obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.3. Osnovni kapital

Inicijalno, osnovni kapital se iskazuje u visini procenjenog uloga u Društvo / odnosno čine ga uplaćeni kapital i upisani neuplaćeni kapital. *Takođe, osnovni kapital čine i ostali oblici osnovnog kapitala koji po svojoj suštini ne predstavljaju osnovni kapital (fondovi zajedničke potrošnje i sl.).*

Promene na osnovnom kapitalu vrše se isključivo prema pravilima propisanim Zakonom o privrednim društvima a sve promene na osnovnom kapitalu registruju se kod odgovarajućeg Registra.

Osnovni kapital iskazan u dinarima se ne menja prema promenama kursa EUR-a iako je u Registru upisana vrednost u evrima.

3.4 Dugoročna rezervisanja

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za naknade zaposlenima. Odmeravanje rezervisanja vrši se u iznosu koji predstavlja najbolju procenu izdatka na dan sastavljanja bilansa stanja koji je potreban za izmirenje budućih obaveza.

Rezervisanje u narednim obračunskim periodima neće se odmeravati primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizik povezan sa obavezom, već će se uzimati podaci koji su poznati na dan 31. decembra 2014. godine.

3.5. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Agencija nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.6. Obaveze prema dobavljačima

Kratkoročne obaveze se iskazuju po nominalnoj vrednosti ,uvećenoj za kamate na osnovu zaključenog Ugovora.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.7. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Stopa poreza na dobit za 2016. godinu iznosi **15%** i plaća se na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije.

Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet odnosno deset godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Važeće poreske stope na datum bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog datuma stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, rezervisanja za otpremnihne po osnovu MRS 19, rashoda po osnovu obezvređenja imovine, rashoda na ime javnih prihoda, neiskorišćenih poreskih kredita koji se prenose u naredni period i priznatih poreskih gubitaka.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza iz dobiti koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte prenetog gubitka i poreskih kredita na poreski bilans Društva, koji se mogu prenositi, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala.

3.8. Primanja zaposlenih

Društvo nema sopstvene penzione fondove i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembar 2016. godine.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.9. Primanja zaposlenih (nastavak)

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – u visini dve prosečne zarade koje je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Društvu za mesec koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata otpremnine, odnosno dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi u Republici Srbiji prema poslednje objavljenom podatku nadležnog republičkog organa, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Obračun i iskazivanje dugoročnih rezervisanja po osnovu otpremnina izvršeno je u skladu sa zahtevima MRS 19-Naknade zaposlenima. Aktuarski dobiti i gubici priznaju se u celini u periodu u kome su nastali

3.10. Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu pružanja usluga iz oblasti komunalne delatnosti /čišćenje dimnjaka/, kao i čišćenja termoenergetskih postrojenja, sistema masne i suve ventilacije, visinskih radova/.

3.11. Priznavanje rashoda

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na troškove materijala, energije i goriva, troškove zarada i naknada zarada, amortizaciju, proizvodne usluge i nematerijalne troškove. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.12. Prihodi i rashodi kamata

Kamate nastale po osnovu plasmana i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja obuhvataju se na sledeći način: troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava klasifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja (sredstvo za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu, odnosno prodaju) kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva, a svi ostali idu na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.13. Zakupi

(a) Nekretnine, postrojenja i oprema

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski snosi sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski zakup. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih troškova iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (Nastavak)

3.14 Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko rezultata ranijih godina, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška, koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 5% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovane.

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: **tržišni rizik** (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, rizik od promene fer vrednosti kamatne stope, kamatni rizik gotovinskog toka, rizik od promene cena, i rizik od promene kursa stranih valuta), **kreditni rizik**, **rizik likvidnosti i rizik tokova gotovine**. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Upravljanje rizicima obavlja rukovodstvo Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Upravnog odbora. Rukovodstvo identifikuje i procenjuje finansijske rizike i definiše načine zaštite od rizika tesno saradujući sa poslovnim jedinicama Društva.

(a) Tržišni rizik

- *Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

- *Rizik od promene cena*

Društvo je izloženo i riziku promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da su ulaganja Društva klasifikovana u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Društvo nije izloženo riziku promena cena robe.

- *Gotovinski tok i rizik od promene fer vrednosti kamatne stope*

Budući da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod i novčani tokovi u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od promena fer vrednosti kamatne stope proističe iz dugoročnih kredita. Krediti dati po promenljivim kamatnim stopama izlažu Društvo kamatnom riziku novčanog toka. Krediti dati po fiksnim kamatnim stopama izlažu Društvo riziku promene fer vrednosti kreditnih stopa.

5. Nematerijalna ulaganja

<u>Nabavna vrednost</u>	
Stanje 31.12.2015. godine	619
Povećanja	
Smanjenja	
Stanje 31.12.2016. godine	619
<u>Ispravka vrednosti</u>	
Stanje 31.12.2015. godine	464
Povećanja	
Smanjenja	64
Stanje 31.12.2016. godine	528
<u>Sadašnja vrednost</u>	
31. decembar 2015. godine	156
31. decembar 2016. godine	92

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembar 2016. godine iznose 92 hiljade dinara i odnosi se na SOFTWER (na dan 31. decembar 2015. godine iznosila su 156 hiljada dinara)

6. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište, grad.objekti i stanovi	Oprema	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nek. i opremu	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
Nabavna vrednost							
Stanje na dan 31.12.2015. g	52.408	51.042					103.450
Povećanja		828					828
Aktiviranja							
Sredstva primljena bez naknade							
Otudenja							
Prenos (sa)/na							
Stanje na dan 31.12.2016. g	52.408	51.870					104.278
Akumulirana ispravka vrednosti							
Stanje na dan 31.12. 2015. g	31.915	17.839					49.754
Aktiviranja							
Amortizacija	993	6.163					7.156
Otudenja							
Stanje na dan 31.12.2016. g	32.908	24.002					56.910
Neotpisana vrednost na dan:							
31. decembra 2015. godine	20.493	33.203					53.697
31. decembra 2016. godine	19.500	27.868					47.369

Nabavka osnovnih sredstava

U 2016.god. Društvo nije imalo većih nabavki osnovnih sredstava

6.1 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija za 2016. godinu iznosi 7.220 hiljada dinara i uključena je u troškove poslovanja.

7. Dugoročni finansijski plasmani

	2016	2015
*Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica u udelima (Biodizel i remont elektro u likvidaciji)	5.122	5.122
Potraživanja za otkup stanova i dati depoziti	204	405

AOP 0024

5.326 5.527

8. Zalihe

Struktura zaliha na dan 31.12.2016.g.

	31.12.16	31.12.15
Materijal	2.679	13.137
Rezervni delovi	1.006	2.074
Alat i sitan inventar	5.320	11.133
Dati avansi za zalihe		
AOP 0044	9.005	26.344

9. Potraživanja

	2016	2015
Ostala potraživanja	3.558	5.804
Kratkoročni finansijski plasmani	3.708	3.923
PDV i AVR	628	871
Ukupno potraživanja AOP 0060,0062,0063,0069,0070	8.522	10.598

(a) Potraživanja od kupaca

	2016	2015
Kupei u zemlji	163.419	147.423
Kupei –zav.pravna lica	8.023	2.824
Kupei-utuzeni	4.849	4.604
	168.268	152.027
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	128.780	106.322
Minus: Ispravka vrednosti kupaca utuzeni	4.849	4.604
	133.630	110.926
AOP 0051	42.661	43.925

10. Potraživanja (nastavak)

(a) Potraživanja od kupaca (nastavak)

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim značajnim kupcima.

Društvo je formiralo ispravku vrednosti na teret rashoda za sva potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo više od 60 dana, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu.

Pregled prometa najvećih kupaca u 2016.god:

Infostan	127.335	JP EPS	9.219
Feromont	12.294	Dom učenika S.Žel. škole	1.917
Ekoenergetika d.o.o.	4.393		
Mercator-S	4.199		
NIS a.d.	2.254		

11. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Hartije od vrednosti – gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) računi	7.762	4.590
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Blagajna	73	
Devizni račun		388
Devizni akreditivi		
Devizna blagajna		
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
Ostala novčana sredstva		
AOP 0068	<u>7.835</u>	<u>4.978</u>

12. Kapital i rezerve

Ukupan kapital Društva na dan 31.decembar 2015. godine ima sledeću strukturu:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Osnovni kapital	10.800	10.800
Neplaćeni upisani kapital		
Rezerve	15.017	15.017
Revalorizacione rezerve	23.331	23.331
Nerealizovani Dobici po osnovu hartija od vrednosti		
Nerealizovani Gubici po osnovu hartija od vrednosti	-1.828	-1.828
Neraspoređeni dobitak	35.660	39.447
Gubitak		
Otkupljene sopstvene akcije	-837	-837
AOP 0401	<u>82.143</u>	<u>85.930</u>

Osnovni kapital Društva čine akcijski kapital.

Najveci akcionari na dan 31.12.2016.god

Raiffeisen banka –kastodi rač.....	448
Vojvodjanska banka –kastodi rač.....	521
Prelevic Božo.....	407
Dimnićar ad.....	349
Stulovic Predrag.....	340
Hadžini Arif.....	689
Vuckovic Dragan.....	310
Stankovic Vesna.....	151
Boskovic Filip.....	290
Stamenic Predrag.....	100
Steelsoft.....	125

13. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se odnose na sledeće kategorije:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	2.022	4.134
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	400	889
Ostala dugoročna rezervisanja		
AOP 0425	<u>2.422</u>	<u>5.023</u>

Izvršena rezervisanja se odnose na rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u skladu sa MRS 19. Obračun je izvršen programski. Obračun rezervisanja za 2016. godinu iznosi 400 hiljada dinara.

13-1 Dugoročne obaveze preko 1 god

Intesa banka	kredit	14.869
Unicredit	kredit	576
Unicredit leasing	lizing	2.009
AOP 0432		17.454

1 4. Kratkoročne finansijske obaveze

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Kratkoročni krediti u zemlji		0
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	4.885	9.348
Deo ostalih dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		
AOP 0449	<u>4.885</u>	<u>9.348</u>

Deo dugoročnih kredita koji dospevaju do jedne godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Broj i datum ugovora	Kamatna stopa	Rok otplate	DIN
Dugoročni krediti u zemlji				
Banca Intesa	514201507882.8	4.51	22.05.21	3.932
Unicredit leasing				953
				<u>4885</u>

15. Obaveze iz poslovanja

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije		0
Dobavljači u zemlji	7.700	15.331
Dobavljači u inostranstvu		
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica		
Dobavljači – ostala povezana pravna lica		
Ostale obaveze iz poslovanja	55	176
Obaveze iz specifičnih poslova		
Ukupno:	AOP 0451	7.854
		15.507

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim dobavljačima.

Pregled prometa najznacajnijih dobavljača

A.S.A	11.782
NIS	9.554
Tehnohemija	1.142
Moravica	757
Telenor	1.816
Delhaize	1.637

16. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Obaveze po osnovu neisplaćenih zarada i naknada, bruto	3.234	5.820
Ostale obaveze – <i>obaveze za kamate iz kredita</i>		232
Obaveze za učešće u dobitku		
Obaveze prema članovima UO	306	20
Ukupno:	AOP 0459	3.540
		6.072

17. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2.486	2.710
Obaveze za ostale poreze, doprinose i carine i druge dažbine <i>/navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/:</i>		
- Obaveze za poreze i carine		
- Obaveze za doprinose	526	612
- Ostale obaveze za poreze i doprinose/ <i>po osnovu ugovora o delu i druge prihode od kapitala/</i>		
Pasivna vremenska razgraničenja	AOP 0462	

18. Odložena poreska sredstva i obaveze

	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze
Stanje 31. decembra 2015. godine	2.049	
Promena u toku godine	-918	
Stanje 31. decembra 2015. AOP0042	1.131	

19. Odložena poreska sredstva i obaveze (nastavak)

Odložene poreske obaveze se odnose na razliku između poreske i računovodstvene amortizacije.

20. Tekući poreski rashod perioda

		2016.	2015.
Bruto rezultat poslovne godine	AOP 1054	13.338	10.352
Kapitalni dobiti i gubici			
Usklađivanje rashoda			
Računovodstvena amortizacija		7.220	7.284
Poreska amortizacija		2.935	3.808
Korekcija rashoda po osnovu transfernih cena			
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije			
Korekcija rashoda po osnovu kamata primenom pravila o transfernim cenama			
Usklađivanje rashoda			
Korekcija prihoda po osnovu transfernih cena			
Kapitalni dobiti i gubici			
Poreska osnovica		9.561	
Poreska stopa		15	15
Obračunati porez	AOP 1060	1.434	2.315
Ukupna umanjnja obračunatog poreza			
Tekući rashod perioda			
Odložen poreski prihod (rashod) perioda	AOP 1062		1.374
Neto dobit bez odloženog poreškog prihoda (rashoda)			
Neto dobit	AOP 1064	10.986	9.526

20.1 Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2016.

21. Poslovni prihodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga		182.972	179.807
Prihodi od prodaje		3.299	1.050
Prihodi od ino usluga			309
Prihod od zavisnih pravnih lica			165
poslovni prihodi-zavisnim pravnim licima	AOP 1002	5.957	2.353
Ukupno	AOP 1009	186.271	181.331

22. Ostali poslovni prihodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	AOP 1016		
Prihodi od zakupnina	AOP 1017		579
Prihodi od članarina			
Prihodi od tantijema i licencnih naknada			
Ostali poslovni prihodi			
			<u>579</u>

23. Poslovni rashodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Troškovi materijala	AOP 1023	22.552	13.998
Troškovi goriva i energije	AOP 1024	9.255	9.844
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	AOP 1025	70.910	90.770
Troškovi amortizacije i rezervisanja	AOP 1027,28	7.220	7.284
Ostali poslovni rashodi	AOP 1026,29	50.433	59.369
		160.370	181.265
Prihod od aktiviranja učinska		-8.180	-2.997
Ukupno:	AOP 1018	152.190	182.402

24. Finansijski prihodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Prihodi kamata	AOP 1038	2	7.484
Pozitivne kursne razlike	AOP 1039		
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	AOP 1039	13	102
Učešća u dobitku zavisnih pravnih lica			
Ostali finansijski prihodi	AOP 1033	851	2.955
Ukupno:	AOP 1032	<u>866</u>	<u>10.541</u>

25. Finansijski rashodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Rashodi kamata	AOP 1046	1.230	1.875
Negativne kursne razlike	AOP 1047		
Rashodi po osnovu efekata val. Klauzule /kreditni/	AOP 1047	470	341
Ostali finansijski rashodi			
	AOP 1040	<u>3.254</u>	<u>2.216</u>

26. Ostali prihodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
<i>Ostali prihodi:</i>			
Dobici od prodaje:			
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme			
- bioloških sredstava			
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti			
- materijala			
Viškovi			2.020
Naplaćenaotpisana potraživanja		182.549	107.840
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika			
Prihodi od otpisa-zavisnih preduzeća-remont elektro		36	14.007
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja		490	8.700
Ostali nepomenutu prihodi		478	163
	AOP 1052	<u>183.553</u>	<u>132.730</u>

27. Ostali rashodi

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
Gubici od prodaje:			
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme			
	AOP 1053		6.206
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti			
	AOP 1053		1.110
- materijala			
Manjkovi	AOP 1053	476	4.187
Obezvredjenje potraz.od kupaca	AOP 1051	205.320	116.703
Ispravka vrednosti zaliha			
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika			
Ostalo	AOP 1053	2.137	4.358

28. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	49.226	64.782
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	8.827	11.643
Troškovi naknada po ugovoru o delu	147	297
Troškovi naknada po autorskim ugovorima		
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	20	
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	2.357	455
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	2.700	2.404
Ostali rashodi i naknade	7.633	11.187
AOP 1025	<u>70.910</u>	<u>90.770</u>

Ostali lični rashodi se odnose na :otpremnine,sluzbeni put,prevoz,dnevnice,solidanu pomoć...

29. Zarada po akciji (nastavak)

Osnovna zarada po akciji

Broj akcija na berzi.....4500

30.Prikaz neto dobitka

Bruto dobitak.....13.338
Poreski rashod perioda.....1.434
Odloženi poreski rashodi perioda.....918
Neto Dobitak.....10.986

31.Potencijalna obaveze i potencijalna sredstva

Društvo u 2016.godini nema novih kreditnih zaduženja.
Društvo nema novih datih hipoteka, ni garancija.

32.Dogadjaji nakon datuma bilansiranja

Društvo nema znacajnih dogadjaja nakon datuma bilansa

33.Transakcije sa povezanim stranama

U periodu od 01.01-31.12.2016 Društvo je ostvarilo promet sa kupcima-povezanim pravnim licima i to:
Biodizel CO u iznosu 7.148

U periodu od 01.01-31.12.2016 Društvo je ostvarilo promet sa dobavljačima-povezanim pravnim licima i to:
Biodizel co u iznosu 2.796

Lice odgovorno za sastavljanje Napomena
Vladimir Bukva

Zakonski zastupnik